

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**

«ПЛОСКО-РЕЛЬЄФНА ПЛАСТИКА (ХУДОЖНЯ ОБРОБКА ДЕРЕВА)»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаври)

Освітня програма Середня освіта «Образотворче мистецтво»

Спеціальність 014 «Середня освіта»

Спеціалізація: 014.12 «Образотворче мистецтво»

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1

від «4» вересня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Плоско-рельєфна пластика (художня обробка дерева)
Викладач (-і)	Юсипчук Юрій Володимирович
Контактний телефон Викладача	+380679875624
E-mail викладача	yurii.yusurchuk@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	офлайн /онлайн
Обсяг освітнього компонента	9 кредитів ЄКТС, 270 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?
Консультації	Четвер, 15.00-16.00
2. Анотація до освітнього компонента	
<p>Освітній компонент «Плоско-рельєфна пластика (художня обробка дерева)» належить до дисциплін вільного вибору студента циклу професійної підготовки, яка забезпечується освітньою програмою підготовки фахівців IV (бакалаврського) рівня акредитації за спеціальністю 014. 12 Середня освіта (Образотворче мистецтво) та передбачає кваліфікацію «Вчитель образотворчого мистецтва і художньої культури та керівник гуртків (студій) з образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну». Освітній компонент передбачає ознайомлення студентів з історичним розвитком художньої обробки дерева як виду декоративно-прикладного мистецтва, композиційними особливостями формотворення, технологією виготовлення і декорування сучасних художніх виробів з дерева і має вагомое освітньо-виховне значення у становленні особистості вчителя образотворчого мистецтва та розвитку його креативних здібностей..</p>	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
<p>Метою освітнього компоненту є підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного і практичного застосування знань з художньої обробка дерева у професійній діяльності в шкільних та позашкільних закладах художньої освіти дітей, розвиток творчих здібностей.</p> <p>Цілями матеріалу даної дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоєння теоретичних основ та методології дисципліни «Плоско-рельєфна пластика (художня обробка дерева)»; - забезпечення розуміння основних процесів і закономірностей виникнення і розвитку плоско-рельєфної пластики (художньої обробки дерева)»; - виховування у студентів працьовитості, відповідальності до виконання завдань, дисциплінованості, самостійності.. <p>Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виникнення і розвиток художньої обробки дерева; • технологію виготовлення виробів з дерева; • різновиди художньої обробки дерева, основні центри розвитку; • методи навчання і виховання школярів засобами декоративно-прикладного мистецтва; • вимоги до композиційного вирішення; • розуміння ритмічних закономірностей, а також властивостей матеріалу. <p>вміти :</p> <ul style="list-style-type: none"> • розрізняти художні вироби з дерева за етнографічними ознаками; • використовувати набуті знання в педагогічній діяльності; 	

- використовувати набуті знання в педагогічній діяльності;
- проектувати і створювати художні вироби з дерева;
- використовувати набуті знання в педагогічній діяльності;
- покращувати художньо-естетичні якості сучасних виробів в матеріалі, вкладаючи в них національну форму, зміст і традиції;
- оцінювати та розвивати творчі здібності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу на рівні базової середньої освіти.

Загальні компетентності.

ЗК 1. Здатність до узагальнень, абстрактного мислення, поєднання аналізу та синтезу для розуміння процесів та явищ в освітній галузі.

ЗК 6. Здатність до критичного аналізу і оцінки сучасних мистецьких та педагогічних явищ, продукування нових ідей в процесі вирішення практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем.

Фахові компетентності

ФК 1. Здатність використовувати інноваційні педагогічні технології навчання в процесі викладання образотворчих дисциплін; застосовувати засоби викладання, методи, прийоми, відповідно меті та змісту навчання образотворчого мистецтва в закладах загальної середньої і профільної та позашкільної освіти, закладах культури, а також в закладах вищої освіти; здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів та ЗВО з образотворчого мистецтва.

ФК 5. Здатність формувати в учнів і ЗВО уміння користуватися мовою образотворчого мистецтва, виконувати передбачені навчальними програмами завдання.

ФК 6. Здатність використовувати історичний досвід та досягнення сучасної образотворчої освіти у власній педагогічній діяльності.

ФК 8. Здатність до розкриття ідеї та сюжету художнього твору засобами різноманітних мистецьких технік у різних видах та жанрах образотворчого мистецтва.

ФК 9. Здатність до творчості за законами краси, образного сприйняття та аналізу навколишнього; самовдосконалення творчих здібностей, естетичного смаку, естетичних потреб.

ФК 10. Здатність відображати статичні та динамічні моделі у тримірних композиціях із застосуванням традиційних і нетрадиційних матеріалів, у різноманітних жанрах; здатність до використання практичних навичок гармонійного композиційного розміщення зображення, конструктивної побудови форми у просторі.

ФК 11. Здатність володіти практичними навичками з проектування та технологій виконання творів образотворчого мистецтва, декоративно-прикладного мистецтва та дизайну; здатність використовувати базові навички комп'ютерного проектування та комп'ютерної графіки.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Знання методики викладання образотворчих дисциплін, а також відповідних нормативних актів і документів, що регламентують організацію освітнього процесу у закладах загальної середньої і профільної та позашкільної освіти, закладах культури та закладах вищої освіти.

ПРН 4. Знання основних закономірностей розвитку сучасного українського та зарубіжного образотворчого мистецтва, основних проблем, різних наукових поглядів на його становлення та розвиток, концепції художнього образу в українському та зарубіжному мистецтвознавстві.

ПРН 13. Уміння підбирати систему завдань для контролю і корекції знань учнів, студентів; здійснювати усний, письмовий та тестовий контроль на заняттях; вести облік результатів контролю знань, умінь та навичок.

ПРН 15. Критичний аналіз та оцінка сучасних мистецьких та педагогічних явищ, продукування нових ідей в процесі вирішення практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем.

ПРН 16. Візуальне та вербальне поширення ціннісних орієнтацій у суспільстві; здійснювати компетентну оцінку подій художнього життя, мистецько-педагогічної діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	6
Практична робота	84
Самостійна робота	180

Ознаки освітнього компонента			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4	014 «Середня освіта»	2	вибірковий

Тематика навчального освітнього компонента

Тема	кількість годин		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Вступна лекція. Історія розвитку художньої обробки дерева в Україні.	2		20
Тема 2. Основи матеріалознавства та техніки виконання в художній обробці дерева.	2		20
Тема 3. Технологія виготовлення та способи обробки дерева в процесі виготовлення художніх виробів. Безпека життєдіяльності.	2		20
Тема 4 .Ознайомлення з техніками художньої обробки дерева (контурне різьблення, рельєф, барельєф, кругла структурна різьба, ажур), виконання виправ.		8	20
Тема 5.Творча робота. Виготовлення жіночих прикрас (кулон та сережки). Збір матеріалу.		8	20
Тема 6. Методи та засоби проектування художніх виробів.		8	10
Тема 7. Орнаментальні особливості декорування		8	20
Тема 8. Проектування жіночих прикрас.		8	

Тема 9. Заготовка матеріалу для виготовлення кулона.		8	20
Тема 10. Виконання практичної роботи в матеріалі.		12	20
Тема 11. Проробка деталей.		12	10
Тема 12. Опоряджувальні роботи жіночого гарнітуру.		12	6

6. Система оцінювання навчального освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	<i>Вид контролю – залік, Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 50 балів, Самостійна робота – 20 балів, Екзамен – 30 балів.</i>
Вимоги до письмових робіт	В рамках навчально-виховного процесу, з метою визначення рівня знань, умінь та навичок студентів проводиться контрольна робота за матеріалами лекційного курсу. Екзамен – 30 балів, Самостійна робота – 20 балів.
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік, Форма здачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика освітнього компонента

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та

проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Історія декоративного мистецтва України: У 5 т. Т. 5 [голов. ред. Г. Скрипник] НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2016. 546 с. + 266 іл.
2. Історія українського мистецтва у 5 т. Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України. Київ, 2010. Т. 2. 1296 с.
3. Історія українського мистецтва у 5 т. ІМФЕ ім. М.Т. Рильського НАН України; голов. ред. Г. Скрипник ; ред. т.: Д. Степовик. Київ, 2011. Т. 3 Мистецтво другої половини XVI–XVIII століття. 1088 с.
4. Історія декоративного мистецтва України (у 5 т.) .Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України. К., 2010. Т. 1. 680 с.: 252 с. іл
5. Порадник майстрам народних промислів : О. В. Кулініч , І. Г. Кондакова. Харків.; Інститут соціальної політики регіону, 2016. 48 с.
6. Никорак О. Гуцульська вишивка. Київ: Родовід, 2010. 210 с.
7. Гнатюк М. В., Гrepиняк М. І. Народне мистецтво Гуцульщини і Покуття (кінець XIX – початок XXI ст.): Майстри, школи, музеї. Івано-Франківськ: Вид. ПНУ ім. В. Стефаника, 2010. 326 с.
8. Тимків Б.М. Мистецтво України та діаспори: дерево різьба сакральна й ужиткова. Івано-Франківськ; Нова зоря, 2012. 316 с.
9. Юсипчук Ю. Василь Девдюк – майстер гуцульського різьблення та металіцтва. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2016. 198с.
10. Гнатюк М. В. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво. Основи образотворчої грамоти : навч.-метод. посіб. Ч. І. Івано-Франківськ: Ярина, 2016. 196 с.

Додаткова література:

1. Антонович Є. А. Захарчук Чугай Р. В. Станкевич М. Є. Декоративно-прикладне мистецтво: Посібник. Львів. 1992, 270 с.
2. Станкевич М. Автентичність мистецтва. Львів: АФША, 2004. 185 с.
3. Никорак О. Українська народна тканина. Львів: АФША, 2004. 583 с.
4. Станкевич М.Є. Українське художнє дерево XVI-XX ст. Львів, 2002, 480 с.
5. Одрехівський Р. Сакральна різьба по дереву в Галичині XIX – першої половини XX століть. Львів, 2006. 287 с.

Викладач: Юсипчук Юрій
Володимирович,
доцент кафедри методики викладання
образотворчого і декоративно-
прикладного
мистецтва та дизайну